

Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu

Název:	Metodický list číslo	5 L
Komunikace a signály při činnosti v nebezpečné zóně	Vydáno dne: 30. listopadu 2017	Stran: 2

I.

Charakteristika

- 1) Komunikace spočívá v předávání informací majících vliv na provedení činnosti v nebezpečné zóně (popř. bezpečnostní zóně v případě *nebezpečí ionizujícího záření*) a zajištění bezpečnosti nasazených hasičů.
- 2) Komunikace se vede:
 - a) mezi nasazenými hasiči a velitelem zásahu nebo velitelem nástupního prostoru,
 - b) vzájemně ve skupině při činnosti v nebezpečné zóně.
- 3) Komunikace spočívá v předávání informací:
 - a) vizuálním signálem (za pomoci paží nebo světla),
 - b) mluveným slovem za pomoci spojových prostředků,
 - c) jinými prostředky, např. lanem, píšťalkou, spojkou, přenosným megafonem, klaksonem.

II.

Úkoly a postup činnosti

- 4) Volba způsobu komunikace závisí na podmínkách na místě zásahu a vybavení jednotky. Pokud je nebezpečná zóna přehledná pro vzájemnou komunikaci, je postačující vizuální signalizace nebo jednosměrné radiové spojení. Při provádění složitých činností nebo v případě, kdy není vizuální kontakt mezi nasazenými hasiči a hasiči po obvodu nebezpečné zóny, je výhodné pro zajištění bezpečnosti obousměrné radiové spojení.
- 5) Před vstupem do nebezpečné zóny musí být hasiči při bezpečnostním pohovoru seznámeni s pravidly komunikace. Je vhodné, aby byli hasiči při vstupu do nebezpečné zóny označeni čísly, která se na jejich ochranných oděvech snadno rozpoznají, aby nedošlo k nepřesnostem při pokynech vydávaných z nástupního prostoru (současné nasazení více hasičů).
- 6) Signály mohou být určeny:
 - a) **veliteli zásahu a jistící skupině** – signál pro případ bezprostředního ohrožení. Jedná se vždy o žádost **o pomoc ze strany hasičů v nebezpečné zóně**. Hasič provede rozpažení paží a opakovaně provádí oběma pažemi půlkruh nad hlavou za současného křížení paží (obr. 1). Slovní signál zní třikrát opakovaným slovem „pomoc“. Na tyto signály zasahuje jistící skupina,
 - b) **veliteli zásahu a veliteli hasičů nasazených v nebezpečné zóně** – signál, kterým **hasič upozorňuje na určitý problém, který se vyskytl v průběhu činnosti a musí neprodleně opustit nebezpečnou zónu** (náhlá indispozice, zjištění poškození oděvu, špatná funkce dýchacího přístroje apod.). Hasič vzpaží jednu paži a současně opouští nebezpečnou zónu (obr. 2). Po příchodu do dekontaminačního prostoru musí být hasiči poskytnuta nezbytná pomoc,

- c) **hasičům v nebezpečné zóně pro opuštění nebezpečné zóny** – signály určené pro opuštění nebezpečné zóny v případě uplynutí plánované doby nasazení hasičů v nebezpečné zóně nebo při zjištění takových skutečností, pro které je nutné hasiče odvolat. Hasič dává signál opakovaným překřížením obou paží v úrovni pasu (obr. 3) nebo zvukově signálem v případě zhoršené viditelnosti. Na tyto signály hasiči ukončí činnost v nebezpečné zóně a přesunou se do dekontaminačního prostoru,
- d) **hasičům v nebezpečné zóně v případě nebezpečí** – hasič nataženou paží provádí opakovaně kruh před čelem. Slovní signál zní „Nebezpečí všichni zpět“ dle Cvičebního řádu jednotek požární ochrany. Upozornění může být doplněno dlouhým zvukovým signálem a voláním „Nebezpečí všichni zpět“ z megafonu. Na tento signál hasiči v nebezpečné zóně okamžitě ukončí činnost a urychleně se přesunou do dekontaminačního prostoru,
- e) **pro koordinaci činnosti v nebezpečné zóně** – tyto signály jsou určeny na místě zásahu a vyplývají z činnosti hasičů v nebezpečné zóně. Může se jednat o signál, který znamená splnění či nesplnění zadaného úkolu.

Obrázek 1

Obrázek 2

Obrázek 3

- 7) Při provádění signálů je třeba:
 - a) při signalizaci pohybem paže se musí hasič přesvědčit, zda je sledován příjemcem signálu. Příjemce signálu musí potvrdit, že signálu rozuměl, a to opakováním signálu. Při snížené viditelnosti musí být provedeny vizuální signály za pomoci vhodné svítilny (například v nevybušném provedení),
 - b) v případech, kdy je omezená slyšitelnost v důsledku nadměrného hluku v místě vykonávané činnosti, musí být k dispozici takový způsob signalizace, aby bylo možné vyrozumět hasiče pro opuštění prostoru (přenosná houkačka, píšťala apod.).

III.

Očekávané zvláštnosti

- 8) Při komunikaci hasičů při činnosti v nebezpečné zóně je nutné počítat s následujícími komplikacemi:
 - a) nedostatečné vybavení jednotky pro zajištění obousměrného radiového spojení,
 - b) možnost záměny signálů.